

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 26. mai 2023
(OR. en)

9608/23

SOC 329
EMPL 212
EDUC 168
ECOFIN 454

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Euroopa poolaasta 2023 – <i>Poliitiline mõttevahetus</i> – <i>Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee esimeeste esitatud põhisõnumid sotsiaalse lähenemise raamistiku kohta</i>

Delegatsioonidele edastatakse eespool nimetatud teemat käsitlev eesistujariigi suunisdokument tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu (EPSCO) 12. juuni 2023. aasta istungil peetava poliitilise mõttevahetuse jaoks.

Euroopa poolaasta 2023

1. 2023. aasta Euroopa poolaasta kevadpakett

2023. aasta Euroopa poolaasta kevadpakettis tõstetakse esile liidu ja selle liikmesriikide peamisi probleeme seoses konkurentsivõimelise kestlikkuse nelja mõõtmega – makromajanduslik stabiilsus, õiglus, keskkonnakestlikkus ja tootlikkus –, võttes arvesse sotsiaal-majanduslikku konteksti. Liidu majanduskasv on osutunud vastupidavaks ja tööturg on endiselt tugev, kusjuures tööhõive määr on rekordkõrge. Samal ajal on oskuste ja tööjõu nappus endiselt suur ning pidurdab üha suurema arvu ettevõtete majanduskasvu, samal ajal kui mõnes elanikkonnarühmas, sealhulgas naiste ja noorte seas, püsib tööhõivelõhe. Kuigi energiahindadega seotud pinged on leevenenud ja koguinflatsioon on mõnevõrra vähenenud, kulub hinnasurve kadumiseks aega, mis mõjutab seetõttu jätkuvalt kodumajapidamiste, eriti madala ja keskmisest madalama sissetulekuga rühmade ostujõudu. Palkade tõus on olnud inflatsioonist tublisti väiksem, soodustamata edasist inflatsiooni, kuid on kaasa toonud töötajate reaalsissetuleku olulise vähenemise, mis mõjutab nende ostujõudu.

Praeguse kõrge elukalliduse tingimustes on oluline kõrvaldada lüngad juurdepääsul piisavatele ja jätkusuutlikele sotsiaalkaitse- ja kaasamissüsteemidele, et minimeerida kõrge inflatsiooni mõju haavatavatele inimestele koos palgasuundumustega, mis leevendavad eelkõige madalapalgaliste ostujõu vähenemist, säilitades samal ajal tööhõive. Seetõttu on oluline ka miinimumpalga regulaarne ajakohastamine. Samal ajal peavad sotsiaalkaitse- ja kaasamissüsteemid säilitama tööstiimulid ning aktiivselt edendama tööturul osalemist ja integratsiooni. Kõik need elemendid on vaesusriski ja ebavõrdsuse suurenemise vältimiseks üliolulised.

Lisaks lühiajalistele prioriteetidele kutsutakse kevadpaketis üles käsitlema ka pikemaajalisi probleeme, sealhulgas suurendama ELi majanduse konkurentsivõimet ja vastupanuvõimet ning tegema kiireid edusamme rohe- ja digipöörde valdkonnas. Selleks, et kiirendada kaksiküleminekut ning aidata kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisele, on üliolulised taaste- ja vastupidavusrahastu ning muud ELi rahastamisvahendid, nagu ühtekuuluvuspoliitika fondid. Taaste- ja vastupidavuskavade käimasolev läbivaatamine annab võimaluse käsitleda küsimusi, mis on seotud energiapöördega ja tööstusliku ülemineku kliimaneutraalsele majandusele, ning toetada töötajate kiiremat ümberkvalifitseerimist rohepöördeks vajalike oskuste omandamiseks, kooskõlas nõukogu soovitusel õiglase kliimaneutraalsuse ülemineku tagamise kohta ja ELi roheline kokkulepe tööstuskavaga.

2023. aasta riigiaruannetes määratakse kindlaks poliitikameetmed, mida on vaja võtta liikmesriikide tasandil lühiajaliste ja struktuursete probleemide lahendamiseks. Selle käigus uuritakse tähelepanelikult taaste- ja vastupidavuskavade täitmist, tuues esile rakendamisega seotud riskid ja viivitused, millega liikmesriigid peavad tegelema. Riigiaruanded sisaldavad hinnangut edusammude kohta, mida on tehtud Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ning ELi 2030. aasta peamiste ja riiklike tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise eesmärkide ning kestliku arengu eesmärkide saavutamisel. Riigiaruannete analüüsile tuginedes antakse komisjoni ettepanekutes 2023. aasta riigipõhiste soovitusel liikmesriikidele suuniseid selliste peamiste probleemide lahendamiseks, mida taaste- ja vastupidavuskavades on ainult osaliselt käsitletud või ei ole üldse käsitletud.

2. Sotsiaalse lähenemise raamistik võimalikuks integreerimiseks Euroopa poolaastasse

2021. aasta oktoobris toimunud EPSCO istungil esitasid Belgia ja Hispaania algatuse Euroopa poolaasta sotsiaalse mõõtme edasiseks tugevdamiseks. 2022. aasta jaanuaris tegi eesistujariik Prantsusmaa tööhõivekomiteele ja sotsiaalkaitsekomiteele ülesandeks koostada 2022. aasta keskpaigaks ühisarvamus, et uurida lähemalt sellise algatuse võimalikku käivitamist ja toimimist. Ühisarvamus¹ kajastas liikmesriikide erinevaid seisukohti ja mitmeid küsimusi mainitud algatuse täpsema vormi ja toimimise kohta. 2022. aasta juunis toimunud EPSCO istungil peeti selleteemaline poliitiline mõttevahetus, kus mitu ministrit väljendas toetust katseprojekti käivitamisele algatuse üksikasjalikumaks analüüsimiseks. Selle tulemusena kutsus eesistujariik Tšehhi 2022. aasta septembris nimetatud komiteesid üles looma tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee ajutise ühise töörühma ning alkatama katseprojekti.

2023. aasta veebruaris kutsus eesistujariik Rootsi tööhõivekomiteed ja sotsiaalkaitsekomiteed üles nõukogu teavitama komiteede seisukohast katseprojekti tulemuste kohta ning käsitlema tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee 2022. aasta juuni arvamuses kindlaks määratud põhiküsimusi. Hõlmatakse järgmisi küsimusi:

- vahendi asjakohane nimetus,
- asjakohase terminoloogia määratlused,
- kuidas vahend toimiks,
- kuidas toimuks selle integreerimine ja kuidas see mõjutaks Euroopa poolaasta praegust toimimist, sealhulgas EPSCO rolli,
- selle lisaväärtus võrreldes olemasolevate vahenditega ning
- võimalikud tagajärjed liikmesriikide ja komiteede halduskoormusele.

¹ Dok 9222/22.

Võimalike seoste tõttu Euroopa poolaasta laiema tuleviku üle peetavate aruteludega julgustas eesistujariik tööhõivekomiteed ja sotsiaalkaitsekomiteed tervitama majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu panust.

Vastuseks eesistujariigi üleskutsele esitasid komiteed oma seisukohad sotsiaalse lähenemise raamistiku kasutuselevõtu kohta Euroopa poolaasta raames *tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee põhisõnumites*².

Pärast eesistujariik Rootsi üleskutset küsida teavet majandus- ja rahandusküsimuste nõukogult, toimus 16. mail 2023 dialoog tööhõivekomitee, sotsiaalkaitsekomitee ja majanduspoliitika komitee vahel. Majanduspoliitika komitee seisukohtade kokkuvõte on esitatud tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee 25. mai 2023. aasta kirjas eesistujariigile, milles kutsutakse muu hulgas üles pidama soovitatud raamistiku üle tehnilisel tasandil ühist arutelu. Samuti teavitati 16. mail majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu ministreid käimasolevast tööst sotsiaalse lähenemise raamistikuga.

Eesistujariik Rootsi kavatseb välja selgitada, mil määral toetatakse sotsiaalse lähenemise raamistiku kasutuselevõttu Euroopa poolaasta protsessis, käsitledes seda küsimust juunis toimuval EPSCO istungil peetaval poliitilisel mõttevahetusel.

Ministritel palutakse esitada oma seisukohad järgmistes küsimustes.

- *Kas Teie arvates on 2023. aasta Euroopa poolaasta kevadpaketi kõik asjakohased probleemid ja poliitilised prioriteedid, mis kuuluvad EPSCO pädevusse ning mis tunduvad praeguses sotsiaal-majanduslikus kontekstis vajalikud, korrektselt kindlaks määratud?*
- *Võttes arvesse tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee tehtud analüüsi, kas toetaksite ülespoole suunatud sotsiaalse lähenemise järelevalve tugevdamist Euroopa poolaasta raames sotsiaalse lähenemise raamistiku integreerimise abil, nagu on kirjeldatud põhisõnumites?*
- *Kas Te toetaksite EPSCO ideed kiita igal aastal heaks nõukogu järeldused sotsiaalse lähenemise kohta liidus, tuginedes järeldustele ja mitmepoolsetele aruteludele uues raamistikus?*

² Dok 9481/23.